

Nysse tulee! Oletko valmis? (Luuk. 4:16–21)

Saarna Ikaalisten kirkossa 14.1.2018

Nysse tulee! Kuuluu useammasta suusta rotvallin reunalta, bussi lähestyy pysäkkiä. Nysse tulee –huudahdus kertoo, että tiedetään mitä tulee. Tiedetään meneekö auto Pyynikille, Teivoon, Kyröskoskelle vai peräti Ikaalisiin. Nysse tulee! Kertoo, että tiedetään mitä tulee, niin kuin vanha isäntä tietää noidannuolen tullessa.

Evankeliumeissa kerrotaan miten Jeesus aloittaessaan kiertävänä opettajana ja parantajana, kävi Nasaretissa. Se oli muuten aika pieni paikka. Muutama sata asukasta ja kaikki varmasti tunsivat toisensa. Ihmiset varmaan huutelivat hänen tullessaan: Nyt hän tulee. Jeesus tulee. Hänet tunnettiin entuudestaan. Hän oli kaikille rakennusmies Joosefin poika – Marian poika. Kenties Jeesus oli lähtenyt Nasaretista monta vuotta aiemmin ja nyt kyläläiset olivat kuulleet, että Jeesus oli parantanut ihmisiä Kapernaumissa. Niinpä, kun Jeesus tuli ja hänen nimeään huudettiin, tarkoitettiin koko kylän puheenaihetta. Miestä, jonka he kaikki halusivat omin silmin nähdä ja kuulla. Heidän oli kyllä vaikea suhtautua Jeesukseen muuten kuin Joosefin poikana. - Jos olette pieneltä kylältä kotoisin, varmaan ymmärrätte.

Nasaretin synagogassa oli kireä tunnelma. Jeesus luki Jesajan kirjasta iloisia asioita ja sanoi, että ne käyvät toteen, mutta tuo kuultu evankeliumi sai ihmiset varautuneiksi ja happamiksi. Mutta miksi? Ihmiset närkästyivät siksi, että Jeesuksen lukema kirjoitusten kohta Jesajan kirjasta on lupaus messiaan tulemisesta. Sen luettuaan Jeesus sanoi: nyt tässä näin nuo lupaukset ovat käyneet toteen. Hän siis tarkoitti, että heidän edessään on messias. Sitä nasaretilaisten oli vaikea sulattaa. Messias oli odotettu kuningas Daavidin jälkeläinen, joka johtaisi kansan vapautteen ja suuruuteen. Messias olisi voideltu eli Jumalan valittu eli jotain aivan erityistä, poikkeuksellista, enemmän kuin parantaja tai profeetta, sillä messias oli papillinen kuningas. Joosefin ja Marian poika sanoi niin. Nasaretilaiset eivät tosiaan tienneet kuka on tulossa. He torjuivat Jeesuksen ja ilosanoman.

Pappina sitä on melkein pä viikottain samassa tilanteessa kuin Jeesus Nasaretin synagogassa. Tänäinkin minä luin evankeliumitekstin, joka sisälsi myös viittauksen Jesajaan. Jeesus luki hepreaksi kirjoitetun tekstin ja selitti sitä arameaksi eli puhekielellä. Siinä on papinkin tehtävä: avata pyhiä kertomuksia ja niiden merkitystä. Jeesuksen tavoin minäkin voin sanoa, että pyhien kirjoitusten lupaukset ovat käyneet toteen tänään täällä Ikaalisissa. Erona on vain se, että minä en viittaa itseeni, vaan Jeesukseen ja Jumalaan.

Evankeliumi-sanana historia on muuten varsin erikoinen. Se siis tarkoittaa ilosanomaa, mutta alun perin toisenlaista ilosanomaa. Se oli nimittäin Rooman keisarien käytössä. Kuulostaa varmaan erikoiselta, mutta näin oli. He katsoivat olevansa maailman herroja, sen pelastajia ja vapauttajia. Keisarin lähettämiä sanomia sanottiin evankeliumiksi, riippumatta siitä, olivatko ne sisällöltään hyviä tai huonoja. Ajatuksena oli, että keisarilta tuleva sanoma ei ole vain uutinen, vaan pelastava sanoma, joka muuttaa maailmaa parempaan suuntaan. Kun kristityt ottivat sanan evankeliumi käyttöönsä, he halusivat sanoa, että se mitä jumalina esiintyvät keisarit väärin perustein sanoivat, toteutui nyt Jeesuksessa, hänen sanoissaan, teoissaan ja elämässään. Olennaista oli se, että keisarit pöyhistelivät ja olivat olevinaan, mutta Jeesus oli Jumalan Poika.

Kun Jeesus puhui Nasaretin synagogassa, hänen sanansa eivät olleet vain opettajan tai profeetan sanoja, vaan hän puhui kuin se, jolla on voima. Raamattu alkaa kertomuksella luomisesta. Jumala loi sanallaan kaiken. Jeesus käyttää samalla tavalla sanoja. Hänessä ja hänen kauttaan Jumala tuli siis ihmisten keskelle. Kun Jeesus sanoo, että taivasten valtakunta on tullut ihmisten keskellä, hän tarkoittaa itseään. Hän itse, hänen elämänsä, sanansa, tekonsa ovat evankeliumi. Rooman keisarien sanomat liittyivät tiettyyn historialliseen tilanteeseen, mutta Jeesuksen sanat ovat ajattomia. Ne on tarkoitettu myös meille.

Nysse tulee! Kertoo bussin tulemisesta ja me tiedämme onko se meitä varten. Entä Jeesus. Nasaretilaiset pitivät häntä vain Joosefin poikana. Kuka hän on sinulle? Joosefin poika – opettaja – parantaja – profeetta vai onko hän sinulle Jumalan Poika. Mitä se tarkoittaa, että hän on Jumalan Poika? Onko se meille vain tieto vai onko se enemmän, jotain henkilökohtaista? Ovatko Jeesuksen sanat, Jeesus itse, vaikuttaneet elämääsi?

Jos me mietimme Nasaretin tilannetta, niin eikö Ikaalisissakin tapahdu ihan samanlaista. Jeesuksesta puhutaan ja väistämättä jokainen joutuu miettimään kuka hän on. Kuka hän on? Ja jos haluamme tietää enemmän, on vaikea katsella ja ihmetellä vain sivusta, sillä jos haluamme tietää enemmän meidän täytyy asettua lukemaan tai kuuntelemaan ja silloin Jeesus puhuu meille. Hän puhuu meille Isästä, armosta ja rakkaudesta. Millaista se hänen puheensa on? Nasaretin synagogassa hän puhui iloisista asioista, lohdullisista ja toivoa herättävistä asioista. Ei hän odottanut, eikä vaatinut mitään, ei mitään. Niin hän puhuu myös meille.

Kun Johannes Kastaja saarnasi, hän kutsui ja sanoi kääntykää. Ihmisillä oli mahdollisuus itse miettiä, päättää ja toimia. Ihmisillä oli mahdollisuus yksin ja yhdessä tehdä parannusta ja samalla muuttaa koko kansan kurssia oikeaan suuntaan. Kun Jeesus nyt luki kappaleen Jesajaa ja puhui, hän kertoi mitä tapahtuu. Hän kertoi mikä on Jumalan suunnitelma ja miten se on käynyt ja käy toteen. Siis riippumatta mitä ihmiset ajattelevat, puhuvat ja tekevät, Jumala toimii oman suunnitelmansa mukaan. Eikö se olekin yhtä aikaa riemastuttavaa ja kauhistuttavaa. Riemastuttavaa, sillä Jumalan tahto ihmisiä kohtaan on hyvä. Rakkaudella Jumala tekee paljon hyvää ja kaunista. Kauhistuttavaksi sen voi kokea siksi, että Jeesuksen puhe ja Jumalan todellisuus koskettavat myös meitä. Elämämme on Jumalan käsissä, tahdomme sitä tai emme. Nysse tulee! On iloinen huudahdus. Siinä kuuluu helpotusta ja toivoa kotiin pääsystä. Nöyrälle, odottavalle, taakkoja kantavalle ihmisille Jeesuksen tuleminen, hänen sanansa ja läsnäolonsa ovat myös ilon ja lohdun aihe.